

Aan:
Erwin Virginia en Marjolein van Elteren

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO betreffende advies van de Ecologische Autoriteit op natuurdoelanalyse Botshol	TELEFOONNUMMER	+31638573292
		E-MAILADRES	martin.brussaard@provi ncie-utrecht.nl
DATUM	05-03-2024	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1794653814-7057	TEAM	NEL
CONTACTPERSOON	Martin Brussaard	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
BIJLAGE	1. Advies van Ecologische Autoriteit voor Botshol		

Geachte E. Virginia en M. van Elteren,

Toelichting (vragensteller):

Op 6 februari 2024 werden onderstaande schriftelijke vragen ex art. 47 RvO gesteld over het advies van de Ecologische Autoriteit op de natuurdoelanalyse voor Botshol:

1. *Kunt u een reactie geven op de constatering en het advies van de EA?*

Antwoord:

Wij delen de constatering van de Ecologische Autoriteit dat - ondanks de vele beheermaatregelen die al genomen zijn - verslechtering heeft plaatsgevonden in het Natura 2000-gebied Botshol. Om verdere verslechtering tegen te gaan en de natuur te herstellen, moeten er onmiddellijk passende maatregelen genomen worden. Zie in de bijlage het advies van de Ecologische Autoriteit.

2. *Bent u met ons van mening dat het van groot belang is dat de natuurkwaliteit in het Natura 2000-gebied Botshol wordt verbeterd? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

Ja, Botshol kent een hoge rijkdom aan zeldzame planten- en diersoorten en unieke ecosystemen. Om deze reden is het als Habitatrictlijngebied aangewezen om de Nederlandse en Europese biodiversiteit en natuurkwaliteit te waarborgen. Bovendien zijn wij als provincie eindverantwoordelijk voor de bescherming van de aangewezen habitattypen en habitatsoorten in Botshol.

3. *Bent u het met GroenLinks eens dat het vrijkomen van fosfaten bij de inlaat van water in het gebied moet worden beperkt? Zo ja, hoe wilt u dit realiseren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

Het suboptimale hydrologische systeem is één van de hoofdoorzaken waardoor het Natura 2000-gebied verslechtert. Vanwege de hogere ligging van Botshol en de lagere waterpeilen in het omliggende gebied, stroomt er veel water uit Botshol weg. Om verdroging te voorkomen wordt er nu water uit het omliggende gebied Botshol ingelaten, maar dat is van slechte kwaliteit. De belangrijkste oorzaak daarvan is dat dit inlaatwater afkomstig is van Polder Groot Mijdrecht, dat deels bestaat uit fossiel zeewater dat uit de bodem opkwelt. Dit water bevat daardoor veel fosfaat, stikstof (ammonium) en is licht brak. Daarnaast speelt ook het huidige landgebruik een rol in de waterkwaliteit. Tot op heden heeft men getracht om de fosfaatconcentraties in Botshol te beperken door het defosfateren van het inlaatwater. In het kader van Programma Natuur (eerste fase) wordt de verouderde defosfateringsinstallatie vervangen voor een nieuwe.

Vanuit ecologisch oogpunt gaat de voorkeur uit naar het vernatten van het omliggende gebied, omdat daarmee minder water van slechte kwaliteit hoeft te worden ingelaten. Dat zorgt ervoor dat het systeem zichzelf makkelijker in evenwicht kan houden. Voor het formuleren van extra hydrologische maatregelen binnen en buiten het gebied is eerst beter zicht nodig op de samenhang en het functioneren van het watersysteem. Een vernatting kan bovendien grote gevolgen hebben voor het omliggende gebied met landbouwgrond, natuur en bewoning. Deze maatregelen zullen in het UPLG verder worden uitgewerkt.

4. *Welke maatregelen wilt u nemen om het water in het gebied beter vast te houden? Wanneer kan dit gerealiseerd zijn en welke gevolgen brengt dit met zich mee?*

Antwoord:

Op de korte termijn worden in het kader van Programma Natuur (eerste fase) de volgende hydrologische maatregelen uitgevoerd om water langer vast te houden en de waterkwaliteit te verbeteren: 1) Het hydrologisch isoleren van polder Botshol en polder Nellestein; 2) renovatie van de defosfateringsinstallatie en 3) (tijdelijk) afkoppelen of omleiden van fosfaatrijke waterstromen van Zwanengat-gebied naar de plassen. Deze drie geplande/geborgde maatregelen zullen binnen ongeveer twee jaar door Waternet worden uitgevoerd. Daarnaast worden er op enkele aangrenzende percelen moeras ontwikkeld. De Natuurdoelanalyse en de Ecologische Autoriteit constateren echter dat deze geplande maatregelen niet voldoende zijn en dat er nog aanvullende hydrologische maatregelen nodig zijn om het hydrologische systeem te optimaliseren.

In het kader van het UPLG zal met de gebiedspartners onderzocht worden hoe het hydrologische systeem in en rondom Botshol verder kan worden geoptimaliseerd, rekening houdend met de andere opgaven en belangen in het gebied. Voor zowel maatschappelijk als politiek draagvlak, vereist dit een zorgvuldig gebiedsproces waarin alle opgaven en belangen dienen te worden meegenomen.

5. *Welke extra maatregelen bent u van plan te nemen om te beperken dat de natuur verder achteruitgaat en het in de toekomst moeilijker wordt om de natuurdoelen te halen?*

Antwoord:

In de natuurdoelanalyse staan aanvullende maatregelen vermeld om tot een gunstige staat van instandhouding te komen zoals aanvullende bronmaatregelen om de stikstof te reduceren, verwijderen van invasieve exoten en het omvormen van niet kwalificerend moerasbos naar hoogkwalitatief hoogveenbos. De Ecologische Autoriteit heeft in haar advies deze lijst aangevuld met o.a. het advies om de bronmaatregelen verder uit te werken en het beschermen van te ontwikkelen oevers tegen ganzenvraat. Deze maatregelen zullen in o.a. het kader van het UPLG en Programma Natuur (tweede fase) verder worden uitgewerkt. De maatregelen die gevoelig liggen in het gebied worden onderdeel van de gebiedsprocessen, de beheer- en onderzoeksmaatregelen worden samen met de terrein- en waterbeheerders opgepakt.

6. *Bent u het met ons eens dat stikstofdepositie in het gebied moet worden beperkt? Zo ja, hoe gaat u dit realiseren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

Botshol is één van de meest stikstofgevoelige natuurgebieden binnen onze provincie en is momenteel sterk overbelast. Niet alleen via depositie drukt stikstof op het gebied, maar ook via het water dat wordt ingelaten. In het kader van het UPLG worden aanvullende bronmaatregelen verder uitgewerkt. Dit betekent dat inzichtelijk wordt gemaakt welke stikstofbronnen er in het gebied zijn, in welke mate ze bijdragen aan de overbelasting, welke instrumenten kunnen worden toegepast om hun bijdrage te verminderen, maar ook het monitoren hoe de genomen maatregelen effect hebben op de kwaliteit van zowel de vegetatie, het water als de bodem.

7. *De EA geeft aan dat de natuurdoelanalyse nog belangrijke informatie mist, bijvoorbeeld over de effecten van de al genomen beheermaatregelen in Botshol. Bovendien is beter inzicht nodig in de belangrijkste bronnen van stikstof en fosfaat en hoe deze elementen doorwerken in bodem, water en lucht, en daarmee in de wisselwerking met planten en dieren. Kunt u aangeven of u deze ontbrekende informatie en het benodigde inzicht beschikbaar gaat maken? Zo ja, wanneer kunnen we die ontvangen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

Momenteel vragen we via de tweede fase van Programma Natuur en het maatregelenpakket van het UPLG de financiën aan voor de maatregelen uit de natuurdoelanalyse en het advies van de Ecologische Autoriteit. Onder deze maatregelen vallen ook de onderzoeksmaatregelen en de aanvullende monitoring van (de effectiviteit van) de maatregelen, de biotiek en de abiotiek. Informatie die sinds het opleveren van de natuurdoelanalyses beschikbaar komt, wordt meegenomen in de vervolgstappen van onder andere het UPLG en bij het opstellen van een nieuw Natura 2000-beheerplan die ook ter inzage zal komen te liggen. Daarnaast bieden we jaarlijks alle ecologische rapportages die door of in opdracht van de provincie gepubliceerd zijn gebundeld aan PS aan.

De Ecologische Autoriteit adviseert tegelijk dat niet moet worden gewacht met maatregelen tot alle kennis compleet is. Een aantal knelpunten en oorzaken zijn voldoende duidelijk in beeld om daar nu al tot actie over te gaan. Zo kan informatie over de referentiesituatie ontbreken, maar uit de trend van de afgelopen jaren al voldoende duidelijk zijn geworden dat verslechtering heeft plaatsgevonden. Op korte termijn volgt er meer informatie over het vervolgproces in de Statenbrief "Proces NDA's en adviezen Ecologische Autoriteit". Deze wordt naar verwachting op 12-03-2024 door GS vastgesteld en aan PS verzonden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen